

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
U2021/01369

Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven – aktivt stöd och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning (SOU 2021:11)

Skolväsendets överklagandenämnd (nämnden) har, utifrån det område nämnden har att bevaka, sammanfattningsvis följande att framföra gällande det som föreslås i betänkandet.

1. Möjligheten att överklaga rektors beslut att elev ska gå om en årskurs (avsnitt 10)

Nämnden har redan i tidigare remissyttrande¹ gällande departementspromemorian *Vissa skollagsfrågor – del 2* från 2014 tillstyrkt dåvarande förslag med möjlighet att överklaga beslut av rektor att inte flytta upp en elev till närmast högre årskurs, vari även föreslogs att bestämmelsen skulle flyttas till skollag.

Nämnden tillstyrker även nuvarande förslag om möjligheten att överklaga rektors beslut att elevs ska gå om en årskurs och, i likhet med tidigare motivskäl i remissyttrandet, dvs. att förslaget innebär ett förstärkande av elevernas rättssäkerhet.

Nämnden vill vidare framhålla att det vore önskvärt om det, i senare propositions-text, även tydliggjordes ytterligare hur rektorns prövning ska genomföras och vilket underlag som rektorn behöver för att tillgodose elevens krav på ett väl underbyggt beslut. Detta skulle även innebära vägledning för nämndens därefter eventuella överprövning av beslutet. Nämnden vill även framföra att det är av vikt att överklaganden av denna typ av beslut hastigt överlämnas till överprövningsinstansen, då denna ärendetyp skulle behöva handläggas skyndsamt.

När det gäller ekonomiska konsekvenser för staten anges att förslaget kan innebära något fler ärenden till Skolväsendets överklagandenämnd, men att antalet bör bli försumbart. Nämnden anser dock att en grundligare analys och beräkning – av den ökning av ärenden till nämnden som detta kommer innebära – behöver göras för att nämnden ska kunna lämna synpunkter på konsekvenserna av denna

¹ Överklagandenämndens remissyttrande den 2 december 2014, dnr 2014:456

överklagandemöjlighet.

2. Garantin för särskilda stödinsatser ska även gälla särskolan (avsnitt 8)

Nämnden tillstyrker att garantin för tidiga stödinsatser nu föreslår även omfatta grundsärskolan, vilket nämnden även framhöll i sitt yttrande över betänkandet *På goda grunder – en åtgärdsgaranti för läsning, skrivning och matematik - SOU 2016:59*.²

3. Ett utvecklat elevhälsoarbete (avsnitt 6-7)

Nämnden är positiv till de förslag som lämnas gällande ett förstärkt elevhälsoarbete. Nämnden kan inte nog understryka den betydelse som elevhälsan har för många elevers möjlighet till en behovsanpassad, utvecklande och trygg utbildning. Nämnden har vid sin överprövning av beslut gällande särskilt stöd flertalet gånger sett brister i det samråd som ska ske med elevhälsan (om det inte är uppenbart obehövligt) som krävs i enlighet med 3 kap. 7 § andra stycket skollagen, och påtalat detta i sina beslut. Den föreslagna bestämmelsen i 2 kap. 25 a § att elevhälsan ska samverka med andra instanser bedömer nämnden också skulle bidra till att möjliggöra en mer behovsanpassad och positiv kunskapsutveckling för eleven.

4. Begreppsförändringar (avsnitt 9.3)

Nämnden bedömer att det är särskilt viktigt att värna om elevernas upplevelse av en skola som inte är ämnad att ”särbehandla” utifrån elevernas funktionsnedsättningar. En begreppsförändring kan sannolikt bidra till elevernas känsla av att det är de individuella förutsättningarna som ska styra deras rättighet till en trygg och utvecklande skolgång. Nämnden ställer sig dock tveksam till huruvida det föreslagna begreppet ”anpassad skola” är en lämplig benämning. Begreppet ”anpassningar” förekommer på många ställen i skollagstiftningen som inte har med särskolan att göra. Nämnden befarar därför att en viss begreppsförvirring kan uppstå med det föreslagna nya namnet.

Skolväsendets överklagandenämnd

2021-06-24

X Elin Carbell Brunner

Signerat av: Elin Carbell Brunner

² Överklagandenämndens remissyttrande den 15 december 2016, dnr 2016:574

Yttrandet har beslutats av Elin Carbell Brunner, ordförande i nämnden, samt Magnus Åhammar, Einar Jakobsson, Elisabeth Fernell och Eva Ekstedt Salzmänn efter föredragning av juristen Niklas Beijar Johansson. Ersättarna Jonas Hedström och Cindra Klingspor Lindblom har även varit med vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.